

De Arbocheck voor rooms-katholieke woon-, leef- en werkgemeenschappen

264

WORDT NIET UITGELEEND

Algemene gegevens

Naam van de instelling (geef aan / omcirkel of het hier gaat om: een parochie, een klooster of anders, namelijk:)

Adres van de instelling

Telefoon en fax

Ingevuld door (naam/namen en functie/functies)

Naam en functie contactpersoon (indien anders dan bij 'ingevuld door')

Overleg gevoerd met de medewerkers?

Datum invulling

Uitgevoerde Arbocheck (risico-inventarisatie en -evaluatie) en het plan van aanpak ter beoordeling aan de arbodienst voorgelegd? Ja/nee

Deze Arbocheck is een instrument voor de risico-inventarisatie en -evaluatie van werkzaamheden binnen rooms-katholieke woon-, leef- en werkgemeenschappen. Hieronder worden verstaan de kloosters van religieuze instellingen en de parochies van de Nederlandse bisdommen.

De Arbocheck bestaat uit verschillende onderdelen. Allereerst is dat de algemene informatie, daarna worden de werkzaamheden die in de rooms-katholieke woon-, leef- en werkgemeenschappen voorkomen onder de arbo-loep genomen. Vervolgens wordt een aantal arbo-aspecten van de gebouwinrichting en een aantal (relevante) algemene arbo-zaken nader beschouwd. Ook is er aandacht voor welzijns-aspecten. Tot slot is er het plan van aanpak voor het, waar nodig, verder verbeteren van de arbeidsomstandigheden in de instelling.

In de instellingen worden de behandelde werkzaamheden veelal uitgevoerd door medewerkers in loondienst. Het gaat dus om mensen met een arbeidscontract met de instelling; hun werkzaamheden vormen de kern van deze Arbocheck. Omdat kerkelijke instellingen, zoals de parochies, vaak met (grote) groepen vrijwilligers werken, zijn ook voor deze categorie aandachtspunten opgenomen. Ook als taken door vrijwilligers worden uitgevoerd, die bijvoorbeeld elders door medewerkers in loondienst worden verricht, moeten van deze taken de - mogelijke - risico-aspecten worden geïnventariseerd en geëvalueerd.

Niet alle opgenomen soorten werk komen voor in al de instellingen. Als in een instelling bijvoorbeeld geen administratief werk wordt verricht door medewerkers (al dan niet in loondienst), dan kan dit deel gewoon worden overgeslagen onder de vermelding: 'niet van toepassing'.

Een aantal kerkelijke instellingen kent een begraafplaats. Deze Arbocheck voorziet **niet** in een risico-inventarisatie en -evaluatie van voorkomende werkzaamheden op de begraafplaats. Hiervoor bestaat reeds een specifiek instrument (zie colofon, pagina 48).

De kerkelijke instellingen ontvangen nadere instructies voor het invullen van deze Arbocheck van de KNR, cq. van het bisdom.

Inhoud

Veilig en gezond werken 6

Hoe gebruikt u deze Arbocheck? 10

Overzicht van de medewerkers en hun taken 14

Huishoudelijk werk 18

Werken in keuken en refter 21

Werken in wasserij / linnenafdeling 24

Onderhoud aan middelen, gebouwen en de tuin 26

Verzorging 30

Receptie / 'de bel' 31

Administratief werk 32

Ondersteuning bij pastoraal werk 35

Koördirigent, organist en koster 36

Inrichting gebouwen 37

Arbo algemeen 40

Welzijnsaspecten 41

Plan van aanpak 44

Werken in een kerkelijke instelling kan in zekere zin bijzonder genoemd worden. In essentie gaat het om de uitvoering van werkzaamheden die bijdragen aan een (omgevings)situatie waarin het kerkelijke en religieuze leven op de gewenste wijze plaats kan vinden. Op zich hoeft het werk zelf niet te verschillen van eenzelfde werksoort in een bedrijfsmatige omgeving. De context zal in veel gevallen toch anders zijn; zo zullen de religieuze leefregels van de instelling nageleefd dan wel gerespecteerd dienen te worden. En al met al kunnen er, net als in andere sectoren, belastende omstandigheden voor de medewerkers voorkomen. Er kan bijvoorbeeld bij de verzorging van hulpbehoevende kloosterlingen sprake zijn van een aanzienlijke lichamelijke belasting. Of in het kantoor van een parochie staat een kopieermachine waarop veel afgedrukt worden gemaakt; als deze niet opgesteld is in een aparte en goed geventileerde ruimte worden medewerkers blootgesteld aan ozon en tonerstof. Onveilige en ongezonde werksituaties kunnen leiden tot ziekteverzuim en ongevallen in de instelling. Goede arbeidsomstandigheden en plezierige verhoudingen op het werk verhogen de betrokkenheid van het personeel. Een betrokkenheid die ten dienst staat van het kerkelijke leven.

Een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) zorgt ervoor dat u weet waar de risico's voor uw medewerkers op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn liggen en wat u eraan gaat doen. Daarom heeft de wetgever in de Arbowet bepaald dat vanaf 1 januari 1994 alle bedrijven en instellingen een risico-inventarisatie en -evaluatie opstellen als eerste stap op weg naar goede arbeidsomstandigheden.

Deze inventarisatie is speciaal ontwikkeld voor kerkelijke instellingen met (veelal) minder dan tien tot vijftien medewerkers. Het invullen van deze Arbocheck is het begin van

een verbetering van de arbeidsomstandigheden. U voldoet hiermee aan de wettelijke verplichting tot het maken van een risico-inventarisatie en -evaluatie. Na het invullen bepaalt u wat in uw instelling de belangrijkste risico's zijn. De prioriteiten neemt u op in het plan van aanpak (zie pagina 44). Ook de voorzorgsmaatregelen die u gaat treffen om het risico weg te nemen of te verminderen, neemt u op in het plan van aanpak.

De ingevulde risico-inventarisatie én het ingevulde plan van aanpak moet u vervolgens ter beoordeling aan de arbodienst voorleggen. De arbodienst kijkt of u geen belangrijke risico's over het hoofd hebt gezien en kan u adviseren over de oplossingen en uw (aangegeven) plan van aanpak.

Samenvattend kunt u met deze Arbocheck nagaan:

- wat de gevaren in uw instelling zijn;
- hoe groot de gevaren zijn en wie er schade aan de gezondheid zou kunnen oplopen en hoe;
- of u voldoende voorzorgsmaatregelen hebt getroffen, zodat het risico gering is;
- welke prioriteiten u stelt in het plan van aanpak (waar gaat u het eerst iets aan doen?).

In geval van ziekte of ongelukken...

Wanneer medewerkers ziek worden is het belangrijk om na te gaan of (een deel van) de oorzaak misschien in het werk te vinden is. De begeleiding van zieke personeelsleden behoort tot het personeelsbeleid van uw instelling. Door een goede begeleiding van zieke medewerkers kunt u het herstel en de terugkeer bevorderen. Dit houdt in dat u regelmatig contact houdt met de zieke, dat u nagaat of er omstandigheden in het werk zijn die het ziekteverzuim verklaren en dat u kijkt of u – indien nodig – aanpassingen in het werk kunt aanbrengen om te zorgen dat iemand weer aan het werk kan in de instel-

ling. Overleg met uw medewerkers over de verbeteringen die mogelijk zijn. Het maken van goede afspraken over ziek- en betermeldingen geeft duidelijkheid aan het personeel: hoe en bij wie moet men zich melden bij ziekte en herstel. Voer ook overleg met uw arbodienst over uw plan om het ziekteverzuim in uw instelling terug te dringen.

Ongevallen

Schrijf een plan (wie doet wat en hoe) voor melding en registratie van ongevallen of bijna-ongevallen op het werk. U moet bij de Arbeidsinspectie melding maken van:

- dodelijke ongevallen;
- ongevallen met ernstig letsel;
- gebeurtenissen met grote materiële schade (f 100.000,- of meer);
- beroepsziekten;
- voor de gezondheid gevaar opleverende zaken.

U moet registreren:

- dodelijke ongevallen;
- ongevallen met ernstig lichamelijk letsel;
- overige ongevallen met verzuim;
- gebeurtenissen met grote materiële schade waarbij gevaar voor de veiligheid of gezondheid van medewerkers heeft bestaan.

Voorlichting en informatie

Als de medewerkers veilig en verantwoord moeten werken, zullen zij de risico's moeten kennen. Een belangrijke taak voor elke werkgever is dan ook het geven van informatie over:

- de risico's voor veiligheid, gezondheid en welzijn die een rol spelen in de instelling;
- de juiste manier van werken om gevaar en ongelukken te voorkomen of in ieder geval zo klein mogelijk te houden;

- de attributen of hulpmiddelen die de medewerkers moeten gebruiken bij het werk (het juiste gereedschap, een voetensteun bij de pc);
- welke mensen meer dan anderen gevaar lopen en daarom extra aandacht of voorlichting nodig hebben.

Een aandachtspunt

In een aantal instellingen zijn er voorzieningen voor tijdbesteding van religieuzen. Vaak zijn dat voorzieningen in de hobbysfeer (een keramiekatelier, een werkplaats voor houtbewerking); soms heeft die voorziening een betrekkelijk uniek karakter (een atelier voor de restauratie van wandtapijten). Ook bij deze ‘werkzaamheden’ zijn risico’s voor de veiligheid en de gezondheid aanwezig, bijvoorbeeld werken in een keramiekatelier betekent werken met klei- en kleurstoffen, een oven, enzovoorts. Echter, door de diversiteit van deze voorzieningen én het hobby-karakter, zijn de eventuele risico-aspecten van dergelijke activiteiten **niet** in deze Arbocheck opgenomen.

Er wordt vanuit gegaan dat – indien gewenst – de arbodienst hierover meer informatie en advies kan verstrekken. Nader overleg met de arbodienst is noodzakelijk als de hobbysfeer wordt verlaten en er wordt overgegaan op een ‘bedrijfsmatige samenstelling’ van producten (bedoeld voor verkoop).

Stap 1

Vul de Arbocheck stap voor stap in. Dat kunt u in één keer doen, maar dat hoeft niet. Bekijk elke ruimte van uw instelling met een kritische ‘arboblik’.

Betrek medewerkers bij de invulling van de risico-inventarisatie, zij weten veel en moeten bovendien straks de maatregelen (mee helpen) uitvoeren. De Arbowet stelt verplicht dat u uw medewerkers betreft bij de risico-inventarisatie.

Per activiteit of werkplek kunt u vaststellen:

- of het genoemde risico aanwezig is in uw instelling;
- welke maatregelen u kunt ondernemen om het risico weg te nemen of te verminderen.

U kunt ook zelf aanvullingen noteren. Als u mogelijke gevaarlijke situaties in uw instelling ziet die niet in de Arbocheck staan, kunt u die zelf invullen. Ook oplossingen die in de instelling gevonden zijn, kunt u noteren.

Stap 2

Bespreek de ingevulde lijst met uw medewerkers. Vraag ook of er nog aanvullingen moeten komen, bijvoorbeeld over de sfeer op het werk, de behoefte aan voorlichting, het werktempo of de pauzes. En bepaal of er nog activiteiten in uw instelling zijn die niet in deze Arbocheck staan, bijvoorbeeld een voorziening voor niet-bedrijfsmatige verkoop van (met het kerkelijk leven verband houdende) artikelen.

Stap 3

Leg in het plan van aanpak vast welke maatregelen u gaat nemen en wanneer u de verbeteringen doorgevoerd wilt hebben. Niet alles hoeft in één keer verbeterd te worden. Het is belangrijk een begin te maken.

Stap 4

Stuur de ingevulde Arbocheck én het plan van aanpak op naar uw arbodienst.

Stap 5

Voer de acties uit die voortvloeien uit het plan van aanpak.

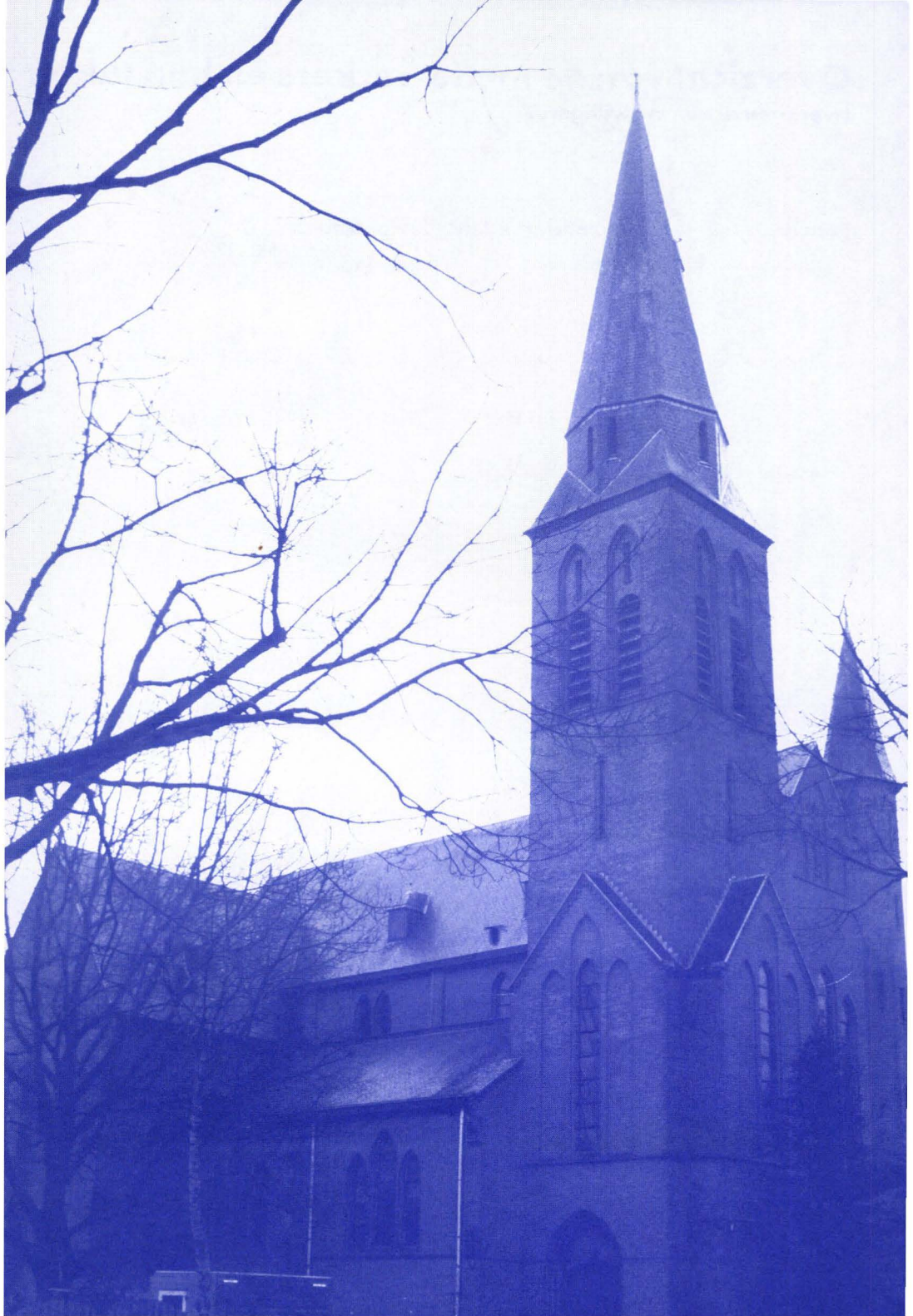
Na het uitvoeren van de risico-inventarisatie hebt u direct een goed beeld van de arbeidsomstandigheden in uw instelling en van de onderwerpen die nog aandacht verdienen om deze arbeidsomstandigheden te optimaliseren. Het plan van aanpak geeft u een goed overzicht van de activiteiten die u gaat ondernemen om de arbeidsomstandigheden in uw instelling te verbeteren.

Herhaal de risico-inventarisatie!

- Bij belangrijke veranderingen in uw instelling; bijvoorbeeld de aanschaf van een nieuwe keukeninrichting of ingrijpende verbouwplannen.
- Na ongevallen of bijna-ongevallen om herhaling in de toekomst te voorkomen.
- Regelmatig, bijvoorbeeld eenmaal in de vier jaar.
- Bij belangrijke wijzigingen in het personeelsbestand.

Soorten activiteiten

Bepaal welke activiteiten voorkomen. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de bij de inhoudsopgave genoemde activiteitensoorten; voeg eventueel een eigen aanvulling toe. Bepaal welke van de opgegeven activiteiten onderdeel zijn van de instelling (in eigen beheer) en welke activiteiten door anderen (ingehuurde bedrijven: uitbested) worden uitgevoerd. Voor het inventariseren van risico's in de instelling bent u verplicht om met de andere ondernemers (de ingehuurde bedrijven) overleg te voeren.

Arbo aandachtspunten

Schoonmaakwerk

Langdurig achtereen dezelfde werkzaamheden uitvoeren, zoals blokken, moppen en dweilen, kan klachten veroorzaken aan armen, nek en schouders. Afwisseling van werkzaamheden kan die klachten voorkomen.

Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen, zoals spiritus, huishoudazijn en machinevaatwaspoeder zijn door de leverancier voorzien van een oranje gevaarsaanduiding. De leverancier moet bij deze middelen gratis een veiligheidsinformatieblad verstrekken waarin onder andere de gevaren voor mens en milieu beschreven staan.

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

De verschillende huishoudelijke werkzaamheden worden regelmatig afgewisseld.

Voor alle gebruikte gevaarlijke stoffen zijn veiligheidsinformatiebladen beschikbaar.

Er zijn op basis van de veiligheidsinformatiebladen schriftelijke werkinstructies opgesteld.

Tijdens een mondelinge toelichting zijn de medewerkers geïnformeerd over de risico's die het werken met gevaarlijke stoffen met zich mee kan brengen.

Indien nodig worden persoonlijke beschermingsmiddelen verstrekt en gebruikt.

Corrosieve en irriterende schoonmaakmiddelen

Deze middelen kunnen stoffen bevatten die de huid en ogen kunnen aantasten. Deze middelen zijn te herkennen aan het andreaskruis op de verpakking.

Combinaties van schoonmaakmiddelen

Bepaalde schoonmaakmiddelen kunnen bij verkeerd gebruik schadelijk zijn voor de gezondheid. Vooral combinaties van bepaalde schoonmaakmiddelen zijn schadelijk.

Trapjes bij schoonmaken

Er gebeuren regelmatig ongelukken met trapjes. Vaak omdat de trap instabiel is, er één of meer anti-slipvoetjes ontbreken of omdat een vasthoudsteun ontbreekt.

Voor het gebruik van corrosieve en irriterende schoonmaakmiddelen zijn geschikte handschoenen beschikbaar.

Er wordt op toegezien dat bij het gebruik van corrosieve en irriterende schoonmaakmiddelen beschermende handschoenen worden gedragen.

De medewerkers zijn (voldoende) geïnformeerd over de risico's van de verschillende schoonmaakmiddelen zoals chloorbleekloog en sterke zuren.

De huishoudtrapjes zijn stabiel.

De huishoudtrapjes zijn voorzien van anti-slipvoetjes.

Alle aanwezige trapjes zijn voorzien van een vasthoudsteun.

* De lege lijnen en aankruishokjes kunt u gebruiken voor eigen aanvullingen.

Arbo aandachtspunten

Boenmachine

Werken met een boenmachine kan een aanzienlijke fysieke belasting veroorzaken. Een goed onderhouden machine gecombineerd met een juiste werkwijze (de boenmachine het werk laten doen) kan de fysieke belasting beperken.

Waarschuwing voor natte vloeren

Tijdens het nat schoonmaken kunnen vloeren glad worden.

Bedden opmaken

Bij het opmaken van bedden wordt vaak gebukt gewerkt. Het verdient aanbeveling de bewoners het eigen bed op te laten maken. Als dat niet kan wordt zoveel mogelijk een hoogteverstelbaar bed gebruikt of wordt het bed met klossen op de juiste hoogte gebracht.

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

De boenmachine wordt goed onderhouden.

Het gebruik vergt weinig krachtsinspanning.

Tijdens schoonmaakwerk worden voorbijgangers gewaarschuwd voor gladde vloeren.

Bewoners maken zoveel mogelijk het eigen bed op.

Voor het opmaken van bedden staan de bedden op hoogte zodat een slechte werkhouding bij het opmaken wordt voorkomen.

De bedden staan bij het opmaken bij voorkeur niet met de lange kant tegen een muur.

Werken in keuken en refter

Arbo aandachtspunten

Tafel dekken

Het dekken van de tafel komt dagelijks enkele keren terug. Als bestek en serviesgoed binnen handbereik zijn voorkomt dat veel handelingen en heen en weer lopen.

Klimaat in de keuken

De afvoer van warmte en vocht dat vrijkomt in een (afwas)keuken stelt hoge eisen aan het ventilatiesysteem. Behalve het aanbrengen van een doelmatig ventilatiesysteem is ook het onderhoud daarvan van groot belang.

Gladde keukenvloeren

Vloeren in (afwas)keukens kunnen nat en vettig zijn waardoor gevaar voor uitglijden kan ontstaan.

Maatregelen en adviezen

Het bestek en serviesgoed is op pakhoogte voor handen.

Voorkom veel heen en weer lopen om bestek en serviesgoed op te halen.

De afzuigkap wordt regelmatig onderhouden.

Vetvangfilters worden minimaal een keer per maand schoongemaakt.

Gemorste vette grondstoffen worden zo snel mogelijk van de vloer verwijderd.

Een gladde vloer kan worden voorkomen door het aanbrengen van een slipvaste vloer of een bestaande vloer op te ruwen.

gedaan
nog doen

Arbo aandachtspunten

Gladde keukenvloeren (vervolg)

Verbrandingsgevaar in de keuken

Door heet water, hete kookketels, grills, stoomleidingen et cetera, kan gevaar ontstaan voor verbranding van ledematen.

Brandblusmiddelen

De aanwezigheid van geschikte brandblusmiddelen kan uitbreiding van een beginnende brand voorkomen.

Maatregelen en adviezen

Het gevaar voor uitglijden wordt beperkt door een ruwe vloer en / of het dragen van schoeisel met een slipvaste zool.

Hete oppervlakken en leidingen zijn voorzien van warmte-isolerend materiaal.

De vaatwasmachine kan tijdens het afwasproces niet worden geopend.

Bij de frituurovens zijn deksels in de directe nabijheid aanwezig om bij een 'vlam in de pan' als vlamdoover te kunnen dienen.

Bij het koken op een groot gasfornuis is een blusdeken aanwezig.

gedaan
nog doen

Werkhouding, fysieke belasting

De keuken voldoet niet altijd aan de ergonomische eisen die daaraan worden gesteld. Dit leidt tot een ongunstige werkhouding en/of fysieke belasting.

.....

.....

Bewegende machinedelen

Bij een snijmachine, gehaktmolen, groentesnijder, aardappelschilmachine, deegkneedmenger en kookketel met roerwerk kan het gevaar bestaan dat men zich snijdt of met de vingers bekneld raakt.

Gevaar voor huid en ogen

Zowel de oven-/grillreiniger als de middelen voor de afwasmachine kunnen de huid en ogen aantasten.

De reikwijdte van het werkblad is niet groter dan 50 cm.

Er is voldoende been- en voetenruimte bij het werkblad aanwezig.

Het aanrecht of de spoelbak is op ellebooghoogte.

Voor langere medewerkers (groter dan 1,85 m) is de werkhoogte aangepast.

De vaatwasmachine kan zonder bukken worden gevuld.

Keukenapparatuur is zodanig beveiligd dat er geen gevaar bestaat voor snijden of knellen.

De oven-/grillreiniger wordt bij voorkeur niet gesprayd.

Bij het gebruik van de oven-/grillreiniger worden er handschoenen en een veiligheidsbril gebruikt.

Bij het verwisselen van vaten met corrosieve afwasmiddelen worden er handschoenen en een veiligheidsbril gebruikt.

Arbo aandachtspunten

Werkhouding

Goede ergonomische werkomstandigheden in een wasserij of linnenkamer kunnen gezondheidsklachten aan het bewegingsapparaat voorkomen.

.....

.....

.....

.....

Apparaatveiligheid

Veiligheid van naai- en strijkapparatuur.

Maatregelen en adviezen

De hoogte van de tafels voor het vouwen van linnengoed is afgestemd op de lengte van de medewerkers (op ellebooghoogte).

De reikwijdte bij het werkblad mag niet groter zijn dan 50 cm.

Er is voldoende beenruimte en voetenruimte bij het werkblad aanwezig.

Het werk, waaronder het strijkwerk, wordt zoveel mogelijk zittend uitgevoerd.

De vulopening van de wasmachine en wasdroger is op een zodanige hoogte dat men niet hoeft te bukken.

.....

De strijkbout is voorzien van een hittebestendig snoer om te voorkomen dat het elektriciteits snoer doorbrandt en er gevaar voor elektrocutie en kortsluiting ontstaat.

gedaan
nog doen

Bij naaimachines, waarbij men gemakkelijk met een vinger onder de naald kan komen, is een vingerafhouder aangebracht.

Bewegende naaimachinedelen die knelgevaar veroorzaken, zoals de aandrijving, zijn voldoende afgeschermd.

Perstafels zijn voorzien van een deugdelijke tweehandensbediening.

Arbo aandachtspunten

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Asbest

Asbest is een kankerverwekkende stof. In het verleden zijn asbesthoudende materialen op grote schaal toegepast in onder andere dak- en vloerbedekking, wandbekleding, pakking en isolatiemateriaal.

Ladders en trappen

Maatregelen en adviezen

Voor de onderhoudswerkzaamheden en het werk in de tuin beschikken de medewerkers de over veiligheidsschoenen of -laarzen, een overall, werkhandschoenen, een veiligheidsbril, gehoorbeschermingsmiddelen en stofmaskers.

Bij de medewerkers is bekend waar zich asbesthoudend materiaal bevindt.

Aangegeven is dat verspanende werkzaamheden, zoals zagen en boren, met asbesthoudende materialen niet zijn toegestaan.

Het eventueel verwijderen en bewerken van asbest wordt door een deskundig bedrijf uitgevoerd.

Ladders en trappen worden goed onderhouden en regelmatig gecontroleerd op deugdelijkheid.

gedaan
nog doen

Als anti-slipvoetjes van trappen en ladders ontbreken of beschadigd zijn worden er nieuwe anti-slipvoetjes worden aangebracht.

Schilderwerkzaamheden

Bij binnenschilderwerkzaamheden wordt gezorgd voor een goede ventilatie.

Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van oplosmiddelarme verfstoffen.

Machineveiligheid

Op de slijpmachine is een beschermkap aangebracht die de slijpschijf voor tenminste 3/4 van de omtrek omsluit.

De slijpmachine is voorzien van een support met leunspaan om het wegschieten van het te slijpen voorwerp te voorkomen. De afstand tussen de leunspaan en de slijpschijf mag niet groter zijn dan drie mm.

Voorkom het gevaar van afvliegende vonken, schilfers, splinters of stof, zoveel mogelijk door de slijpmachine te voorzien van een slijpruitje. Of gebruik bij het ontbreken daarvan een veiligheidsbril.

Arbo aandachtspunten

Machineveiligheid (vervolg)

Veilig tuingereedschap

Werken met bestrijdingsmiddelen

Gewasbeschermingsmiddelen of bestrijdingsmiddelen zijn herkenbaar aan het toelatingsnummer dat begint met een 'N' op het etiket.

Maatregelen en adviezen

Een afgesleten of gescheurde slijpschijf wordt tijdig vervangen.

De cirkelzaagmachine is voorzien van een beschermkap, spouwmes, hulpgeleider en een afscherming van het zaagblad onder de tafel.

De messen van de motormaaier zijn afgeschermd met een stevige kap of een sterk vangkleed.

De bestrijdingsmiddelenopslag wordt uitsluitend voor het bewaren van gewasbeschermingsmiddelen gebruikt.

De deur van de gewasbeschermingsmiddelenopslag is door een slot afgesloten.

gedaan
nog doen

De gewasbeschermingsmiddelen en de lege verpakking moeten in een daartoe bestemde opslag worden opgeborgen.

Aan de buitenzijde van de deur van de gewasbeschermingsmiddelenkast is een duidelijk leesbaar etiket aangebracht met de tekst 'bestrijdingsmiddelen' en een afbeelding van een doodshoofd.

De gewasbeschermingsmiddelenkast is voorzien van ventilatie-openingen.

Voor het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen is een licentie vereist.

De toepasser (licentiehouders) kent de wettelijke gebruiksvoorschriften. Bij de toepassing worden deze in acht genomen en worden de vereiste veiligheidsmaatregelen nagestreefd.

Opslag gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen zoals oplosmiddelen, verf en butagas zijn herkenbaar aan het gevaarssymbool. Gevaarlijke stoffen in hoeveelheden van 25 liter of meer moeten zodanig zijn opgeslagen dat bij een calamiteit, zoals het uitbreken van brand, het effect van de calamiteit zoveel mogelijk wordt beperkt. De opslag moet ook voorkomen dat bij een lekkende verpakking gevaarlijke stoffen met andere stoffen in aanraking komen.

De opslag van gevaarlijke stoffen is brandvertragend.

De opslagruimte van gevaarlijke stoffen is voorzien van ventilatie-openingen.

De verpakkingen met gevaarlijke stoffen zijn in lekbakken geplaatst.

Arbo aandachtspunten

Fysieke belasting

Bij de verzorging van hulpbehoevenden kan er sprake zijn van een aanzienlijke fysieke belasting, bijvoorbeeld bij het verplaatsen van bed naar (rol)stoel, van (rol)stoel naar toilet en bad et cetera.

.....

.....

.....

.....

.....

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

Er wordt zo weinig mogelijk handmatig getild.

Tilhulpmiddelen zoals een tillift, stoelcarriers et cetera zijn in voldoende mate aanwezig of worden zonodig gehuurd.

De medewerkers zijn geïnstrueerd over de juiste wijze van tillen.

Er wordt op toegezien dat op de juiste wijze met tilhulpmiddelen wordt omgegaan.

Er wordt bij het aantrekken van elastische steunkousen gebruik gemaakt van een kousenaantrekker of een gelijkous.

Arbo aandachtspunten

Werken met de pc

Een beeldschermwerkplek moet ergonomisch goed zijn ingericht om te voorkomen dat medewerkers gezondheidsklachten ondervinden door het werk. Als een medewerker meer dan twee uur per dag aan een beeldscherm werkt is dat een eis; bij minder dan twee uur een aanbeveling. Informatie over beeldschermwerk treft u aan in het Arbo-Informatieblad *Werken met beeldschermen*.

.....

.....

.....

.....

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

Het beeldschermwerk wordt na uiterlijk twee uur afgewisseld met andere werkzaamheden.

Vermoeide ogen worden voorkomen door het beeldscherm in te stellen met een donkere letter op een lichte, bij voorkeur witte, achtergrond. De pupil hoeft zich minder aan te passen.

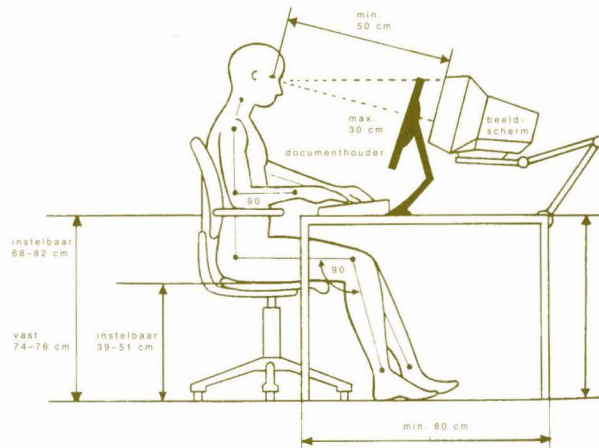
Het beeldscherm is zo opgesteld dat zich daarachter in de kijkrichting geen licht vlak zoals een venster bevindt.

De muis glijdt soepel over een enigszins ruwe muismat. De muis wordt vanuit de arm en niet vanuit de pols bediend waarbij de arm wordt ondersteund door de tafel of een polssteun. Ook kan de elleboog van de arm op de elleboogsteun aan de stoel of armondersteuning aan de tafel worden gelegd.

Kleinere medewerkers hebben een voetensteun.

Het gebruik van een documenthouder voorkomt dat het hoofd vaak moet worden gebogen als veelvuldig vanaf eenzelfde document wordt gewerkt (zie figuur).

De medewerkers zitten recht voor het beeldscherm waarbij de ogen zich op de hoogte van de bovenrand van het beeldscherm bevinden. De kijkafstand is minimaal 50 cm (zie figuur).

Meubilair

De kantoorstoel heeft een in hoogte verstelbare zitting, een in diepte verstelbare rugleuning met een goede lendensteun en korte armsteunen (zie figuur). De kantoorstoel voldoet aan NEN 1812 type HAV of HRAV.

Het bureau waarop het beeldscherm is geplaatst moet minimaal 80 cm diep zijn. Er is voldoende beenruimte (65 cm diep en 60 cm breed) en een vrije voetenruimte van 80 cm (zie figuur).

Arbo aandachtspunten

Meubilair (vervolg)

Printen, faxen en kopiëren

Bij het gebruik van laserprinters, fax- en kopieerapparatuur kunnen schadelijke stoffen, zoals ozon en tonerstof, in de werkruimte vrijkomen.

Drukwerk behandelen

Maatregelen en adviezen

Kleinere medewerkers hebben een voetensteun.

Ladenkasten moeten zodanig zijn opgesteld, dat deze bij het tegelijkertijd openen van meerdere laden niet kunnen omvallen.

De ladenkasten zijn beveiligd tegen omvallen (borging in muur).

Een kopieermachine, die meer dan 5.000 afdrucken per maand maakt, is in een aparte, goed geventileerde ruimte geplaatst. Ook veelgebruikte print- en faxapparatuur wordt in een aparte, goed geventileerde ruimte geplaatst.

Bij het sorteren en bundelen van drukwerk wordt op tafels gewerkt met een tafelblad op ellebooghoogte.

gedaan
nog doen

Ondersteuning bij pastoraal werk

Arbo aandachtspunten

Ondersteuning bij pastoraal werk

Bij het pastoraal werk kunnen medewerkers worden geconfronteerd met sociale problemen van parochianen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Maatregelen en adviezen

Medewerkers die betrokken zijn bij pastoraal werk, worden goed voorbereid op hun taak. Daarbij wordt onder andere aandacht geschonken aan het omgaan met parochianen met sociale problemen en aan de doorverwijsmogelijkheden naar andere hulpverlenende instanties.

Als een medewerker bij het pastoraal werk het slachtoffer is geworden van verbale- of fysieke agressie, vindt opvang plaats en krijgt hij/zij zonodig deskundige begeleiding.

.....

.....

gedaan
nog doen

Arbo aandachtspunten

Koordinator, organist en koster

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

Er zijn in de kerk maatregelen getroffen om hinder van koude en tocht zoveel mogelijk te beperken.

Het koor is zo ingericht dat er geen gevaar bestaat voor de dirigent en koorleden om te struikelen of te vallen. Kleine verhogingen zijn met een lichte kleur verf gemarkeerd.

De orgelkruk staat voor de organist op de juiste hoogte ingesteld.

Er is voldoende mogelijkheid voor overleg tussen medewerkers en koster, organist en dirigent.

Inrichting gebouwen

Arbo aandachtspunten

Nooduitgangen

Brandblus- en EHBO-middelen

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

Er zijn voldoende* gemarkeerde nooduitgangen.

De nooduitgangen zijn vrij van obstakels.

De nooduitgangen zijn direct te openen.

Er zijn voldoende* brandblusmiddelen aanwezig.

De blusmiddelen worden jaarlijks gecontroleerd.

Medewerkers zijn geïnstrueerd over de werking van de blusmiddelen.

Er zijn voldoende* EHBO-verbandtrommels aanwezig.

De inhoud van verbandtrommels wordt regelmatig gecontroleerd.

* Het aantal voor 'voldoende' is afhankelijk van de situatie ter plekke. Raadpleeg bij twijfel de arbodienst.

Arbo aandachtspunten

De elektrische installaties

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

Laat de elektrische installatie regelmatig door een deskundige keuren.

Alle spanningvoerende onderdelen, kabels en snoeren zijn goed geïsoleerd.

De meterkast is afgesloten.

De meterkast wordt niet gebruikt als opslagplaats.

Er zijn geen losliggende kabels en snoeren en er worden geen permanente verlengsnoeren gebruikt.

Van de elektrische installatie is een schema beschikbaar.

De liften worden periodiek gekeurd.

Val- en struikelgevaar

De trappen zijn voorzien van de noodzakelijke leuningen.

Op alle plaatsen waar het gevaar bestaat naar beneden te vallen is een hekwerk aangebracht.

Op plaatsen waar struikelgevaar bestaat (bijvoorbeeld bij altaartreden) zijn de verhogingen met een lichte kleur gemarkeerd.

Zonwering

De werkruimten op de zonzijde zijn, bij voorkeur aan de buitenzijde, voorzien van zonwering.

Bedrijfshulpverlening

Bij medewerkers is bekend hoe ze in geval van nood (bijvoorbeeld bij brand) moeten handelen.

Tenminste een van de medewerkers heeft een opleiding gehad tot bedrijfshulpverlener.

Arbo aandachtspunten

Arbo algemeen

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

Bij de medewerkers is bekend dat zij bij een vermoeden van gezondheidsklachten, die samenhangen met het werk, het arbeidsgezondheidskundig spreekuur van de bedrijfsarts kunnen bezoeken.

Er is een op schrift gesteld verzuimprotocol dat bij de medewerkers bekend is.

Bij uitbesteding van werkzaamheden aan derden zijn afspraken gemaakt, en schriftelijk vastgelegd, over aspecten als veiligheid, gezondheid en welzijn van de eigen medewerkers.

Welzijnsaspecten

Arbo aandachtspunten

Welzijnsaspecten

.....

.....

Werkoverleg

.....

.....

Functioneringsgesprek

.....

.....

Maatregelen en adviezen

gedaan
nog doen

Kandidaat-medewerkers worden duidelijk geïnformeerd over het bijzondere karakter van de kerkelijke instelling (bijvoorbeeld de leefregels in een klooster). Daarbij wordt aangegeven dat van de kandidaat-medewerker wordt verwacht dat zij/hij dit bijzondere karakter zal respecteren.

Er wordt door leidinggevenden met medewerkers regelmatig overlegd over de uitvoering van de aan hen toegewezen taken.

Tenminste eenmaal per jaar wordt er met medewerkers een functioneringsgesprek gehouden. Hierin worden onder andere de knelpunten, zoals die door de medewerker en/of de leidinggevende worden ervaren, besproken.

Stel samen met uw medewerkers een Top-Tien op: wat moet het eerst gebeuren?

Om dit te bepalen kunt u kijken naar het aantal mensen dat risico loopt en naar de risico's waarbij echt grote schade aan de gezondheid, de veiligheid of het welzijn te verwachten zijn.

Wanneer u verdere actie gaat plannen hanteer dan de volgende volgorde:

- Kijk of u het risico geheel kunt wegnemen.
- Als dat niet kan, welke maatregelen kunt u dan treffen om de risico's zoveel mogelijk te beperken?
- Het gebruiken van persoonlijke beschermingsmiddelen is een laatste toevlucht wanneer er niets anders is dat u op korte termijn kunt doen.

Noteer de naam van de persoon die de maatregel uitvoert

Noteer de datum wanneer u het gedaan wilt hebben

Vraag advies op terreinen waar u niet zeker van bent

Bespreek dit plan met uw medewerkers

Leg uw plan van aanpak voor aan uw arbodienst

Voorbeeld van invullen

Risicogebied en werkplek	Actie	Instructies en overleg met de werknemers	Advies inwinnen	Uit te voeren door, datum
<i>Gevaar van gehoorschade bij het veelvuldig gebruik van motormaaier</i>	<i>Aanvragen soorten gehoorbescherming en kosten</i>	<i>Wijzen op gevaren indien geen bescherming gebruikt wordt, toezien op gebruik</i>	<i>Leveranciers vragen, arbodienst vragen naar andere oplossingen</i>	<i>Schuitema 1/3/99</i>

**Risicogebied en
werkplek**

Actie

**Instructies en overleg
met de werknemers**

**Advies
inwinnen**

**Uit te voeren
door, datum**

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Deze Arbocheck is ontwikkeld door

NIA TNO BV
Postbus 718
2130 AS Hoofddorp
023 554 93 93

nia'tno

Gesubsidieerd door

Europese Commissie
Directoraat-generaal V
Werkgelegenheid, arbeidsver-
houdingen en sociale zaken
Luxemburg

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid
Directie
Arbeidsomstandigheden
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
070 333 44 44

uitgave

© 1998 NIA TNO

vormgeving

Marianne Elbers, Amsterdam
projectcoördinatie / eindredactie

YDee media bv, Amsterdam

fotografie

ing. Martin Willemsen,

Avios Arbo

druk

AT electronic publishing, Houten

Noch de Europese Commissie
noch enige andere persoon die in
haar naam handelt, is verantwoor-
delijk voor de wijze waarop de
voorgaande informatie wordt
gebruikt.

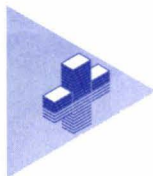
Avios arbo

Avios Arbo
Postbus 2197
3800 CD Amersfoort
033 422 04 44

Met medewerking van

Konferentie Nederlandse
Religieuzen
Postbus III
5201 AC 's Hertogenbosch
073 692 13 21

knr

Secretariaat van het Rooms-
Katholiek Kerkgenootschap
in Nederland
Postbus 13049
3507 LA Utrecht
030 233 42 44

Ri&E-instrument voor werkzaamheden op de begraafplaats:
Risico-inventarisatie en -evaluatie begraafplaats. Avios Arbo,
1997. Dit instrument is verkrijgbaar bij de regiokantoren van
Avios Arbo. Inlichtingen bij het centraal kantoor van Avios
Arbo te Amersfoort: 033 422 04 44.

